

sv. vere, ki edino pomagati zamore, imajo za strup ali gift.

Vendar nekaj dobrega se najde na tem, da liberalci jasno povejo, kaj hočejo. Ljudje bodo tem hitreje spregledali. Ne bodo več liberalcev volili, ampak take moževe, kateri jim bodo za krščansko šolo govoriti obljubili.

Nova šola ima marsikaj dobrega. To se naj ohrani! Prav je, da učitelji dobivajo boljše plačilo. Zaželjeno je bilo, da se je mešnikom sitna butara nadzorništva vzela. Prav je, da se za poboljšanje šol skrbi. Dobrih šol smo krvavo potrebni. Ali ni prav, da bi šole in krščanske otroke brezverniki v roke dobili, jih ob vero in strah božji spravili ter divjo pagansko druhal mesto krščanskih ljudi izrejali.

In temu hočemo pri bližnjih volitvah v okom priti. Liberalca ne volimo bođi ali Nemec ali Slovenec, naj nam o brezverski šoli in jeni „omiki“ gode in poje, kolikor mu drago.

Popolno izgnanje krščanskega poduka iz šol, to bi kmete najbolj bolelo.

O koleri nekaj.

Strahovita kolera se vedno bližej pomika. V vesi Viljevo na Slavonskem je izmed 800 ljudi umrlo 90. Ostali so strahu pobegnoli v gozde. Mislimo tedaj bralcem „Sl. Gosp.“ vstreči, ako dnes nekaj o koleri povemo.

1. Od kod je kolera? Ta kužljiva bolezen je doma iz izhodne Indije. Ondi se je pred 100 leti prvič v večji strahovitosti začela širiti. Leta 1817. je že silila črez meje indijske. Nastopila je svojo prvo strašno pot po celi zemlji. V 21 letih je obiskala vseh pet delov sveta in pomorila više 20 milijonov ljudi. Leta 1831. se je prvič prikazala k nam na Avstrijsko. Tudi našim slovenskim deželam ni prizanesla. Pobrala je tedaj v celem cesarstvu 323.160 ljudi. Drugo pot po svetu je nastopila l. 1846. in jo končala v 13. letih. Zdaj je od l. 1860. na svoji tretji poti okoli zemlje ter še nje ni popolnem dokončala. Pri tem jenem tretjem potovanji smo jo leta 1866. od Prusov dobili. Skoro vsako leto se nam glasi zdaj tu zdaj tam. Prvo leto, t. j. l. 1866. je pomorila več, kakor 40.000 ljudi. Zdaj pobira ljudi posebno na Ogrskem, Slavonskem, na Gališkem, in na Dunaji.

2. Kakošna pa je ta bolezen? Kolera je naj bolj podobna griži. Za to jej tudi pravijo: bljuvna griža. Večjidel se loti človeka po noči. Iz prva leška hitrica se spremeni v silno dristo. Grozno žene iz človeka naprej in na nazaj. Očedki so izprva žolčasti, naposled pa sivkasti kaši podobni. V kratkih urah je bolenik budo izpraznen. Zelo začne medleti; pri sreji mu prihaja hudo tesno. Zunanaj ga silno mrazi, znotraj ga peče neugasljiva žgalina. Po rokah

in nogah ga mučno trga in naposled popolnem oslabi. —

Ako v tem trenutku boleznj revni človek toliko moči več ne zmore, da bi se ga vračitve poprijele — tedaj je v treh urah mrtev. Malo kateri živi dalje, kakor 48 ur.

Vendar, ako si bolenik pri prvem napadu prihrani toliko moči, da se ga vračila poprimejo, tedaj pa skoro vsak okreva. Nekateri so že v 48 urah zopet zdravi.

Kolera se prestavlja od kraja do kraja, od mesta do mesta. Ona je prav kužljiva ali nalezljiva bolezen. Ali v čem da jeni kužljivi strup obstoji, tega še ne vemo. Le to nam je znano, da se nahaja v tem, kar je na koleri zboleli človek od sebe dal. Naj bolj nevaren postane ta kužljivi strup, ako do vode pride in jo okuži. To stori, da naglo cele vesi in mesta na koleri umreti morajo.

3. Kolero je bolj lahko odpraviti ali prej zavrnoti, kakor od nje že ugrabljenega človeka smrti rešiti. Prvo se doseže tako. Vsi očedki in sploh kar iz človeka pride, ki je na koleri zbolel, se mora z hudičevem oljem (ževpleno kislino, Vitriolöl) kateremu se nekaj vode primeša varno polit. Takisto se ima zgoditi zastran stranišč. Tako se kolerini strup zamori — in pot do nadaljšnega razširjenja zapre. Oblačila in postelje bolenih se morajo z ževplom pokaditi. Nadalejšni pomočki zoper kolero so: snaga, večkratno izhlapljenje hiš in spavnic, zdrav živež in zmernost. Posebno varovati se je vsakega razhladjenja. Zoper to se nasvetujejo flanelasti prepasi.

Bolenik se spravi hitrej ko mogoče v toplo posteljo. Piti se mu ne smeje veliko dati. Ako mogoče, se naj pokliče zdravnik. Če se temu ne posreči hitrice in strašnega bljuvanja (prekmetanja) ustaviti, potem je večjidel vse zastonj. Bolenik se naj kot veren kristjan z Bogom spravi in na pot v večnost pripravlja.

Cerkvene zadeve.

Novi ajdje nadaljujejo preganjanje cerkve božje, kder in kolikor se da.

Na Laškem so one dni prepovedali obiskovanje 600 let stare cerkvice franciškanske, ki se jej pravi: Porcijunkula. Veliko tisoč ljudi je bilo tje namenjenih. Radi bi dobili velike odpustke Porcijunkulske. Toda nastavljeni vojaki in policaji so jim morali pristop zabraniti. Laški frajmaurarji namisljijo neki vse božje pote in procesije zatreti.

Prusi so zdaj že četrto duhovšnico (Priesterhaus) zatrli. Naposled še ne bode nobeden škof smel svoje duhovšnice imeti! Od kod hočejo tedaj pridnih mešnikov dobiti?

Do zdaj so Prusi pregnali veliko šolskih sester. Na Badenskem je 600 učiteljskih služeb